

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ~~la casă~~ la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foi.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foi.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pre lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonati vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 26 Martie st. v.

Sunt acum câteva zile am publicat un „act final“ emis de fiscalatul din Cluj într'un proces civil.

Am publicat acel act și în textul original, pentru-ca nu cumva să cădem în prepusul, că exagerăm în traducere terminii întrebuițați de fiscalatul reg. ung. din Cluj. „Kolozsvar“, — organ guvernamental, — reproducând după „Tribuna“ originalul maghiar, constată, că procedura fiscalatului din Cluj a fost corectă, patriotică, vrednică de laudă.

Corectă, patriotică, vrednică de laudă a fost deci, fără îndoială, și procedura judecătorului, care a primit actul acela.

Să fie așa! Dacă Maghiarii înșiși nu țin ca autoritatea judecătorilor să fie în regatul ungar neatinsă și ca aceia, care reprezintă statul ungar, să-și păstreze dignitatea, dacă chiar până și în coloanele unui diar guvernamental se poate face haz

de un lucru atât de automatic, cum este „actul final“ al fiscalatului din Cluj, atunci n'avem nici noi să ne mai catolici ca Papa, nici să ne sbumăm plângându-ne, că regatul ungar e un apromis de cei ce-l reprezintă, ci trebuie să fim oameni modesti și să admitem că așa e, cum ni se spune în coloanele diarului „Kolozsvar“.

Concetățenii nostri maghiari sunt cel puțin consecuenți: câtă vreme dispun de putere, fac tot ceea-ce le place.

Și adecă de ce nu?!

Ne miram odată, că se poate cânta refrenul „O te büdös bocskor!“ pe ulițele Clujului, fără-ca să-și mai întrebe cineva pe zeloșii cântăreți, dela cine 'și-au învățat cântecul.

Am vădut apoi în urmă, că se mai cântă prin Ungaria și alte cântece, care sunt mai și mai, fără-ca să-și mai bată cineva capul cu cântăreții.

Ungaria nu e doar' patria Maghiarilor, pentru-ca să nu poată face tot ceea-ce vor ei în ea.

Urmările?

Asta e altă treabă! La urmări să se gândească alții. Un popor, care a întemeiat o „patrie“ și scie să o stăpânească, e cu mult mai presus decât ca să se mai preocupe și de urmările faptelor sale.

Acela, căruia nu-i place, să-și caute altă „patrie!“

Și dacă nu vrea?

Atunci să tacă și să sufere! E vina lui, dacă trebuie să sufere! De ce nu e Maghiar și el?! — Maghiar fiind, n'ar trebui să sufere.

E în terminologia științifică modernă un cuvânt, de care se face multă întrebuițare, ca să nu ăicem — mult abus. Cuvântul acesta este: *inmagazinare*. Se ăice despre puterile fizice, că ele se „inmagazinează“, când se adună încetul cu încetul la un loc, încât produc în cele din urmă o tensiune excesivă. Se vorbește despre o „inmagazinare“ și în psihologie: afectele se „inmagazinează“, când se produc, dar' nu se manifestă, ci cresc mereu în stare latentă, până-ce nu izbuc-

nesc cu o violență excesivă. Se vorbește, în sfârșit, despre „inmagazinare“ mai ales în sociologie. Ori-și-ce mișcare socială, — ăic sociologii, — este rezultatul unei „inmagazinări“ de porniri. Dintru început câțiva oameni, foarte puțini, vor să facă vre-un lucru, pe care numai foarte mulți împreună pot să-l scoată la capăt: ei sunt ridicoli, numai însă fiindcă sunt puțini. În urmă, după-ce lumea se convinge, că ei au dreptate, crește încetul cu încetul contingentul lor și în cele din urmă încep a fi luați în serios, ba considerați chiar ca oameni prevădători.

Se întâmplă însă și lucrul contrar, cum ni s'a întâmplat abună-oară nouă.

Massele mari sunt din chiar firea lor indolente și inclinate spre pace. Când am început dar' să le vorbim masselor române despre rezolvarea prin bună înțelegere a conflictelor dintre Români și Maghiari, toată lumea ăicea că suntem oameni cu minte și inspirați de sentimente bune, și numai pe ici pe colo se ridica și câte un glas necredincios. ăi cu ăi însă faptele săvârșite de concetățenii nostri maghiari au desmintit prevederile noastre, din ăi în ăi amărăciunea a crescut în concetățenii nostri români, din ăi în ăi lumea a devenit tot mai mult accesibilă pentru convingerea, că așa, cum voim noi, nu au să se resoalve conflictele dintre Români și Maghiari și astfel încetul cu încetul noi care fusesem luați în serios, o să devenim în cele din urmă ridicoli, dacă vom mai stăruî în ideile noastre. — Ear' ridicol nici un om serios nu vrea să fie!

Dacă dar' guvernamentalii din Cluj sunt de părere, că bine a făcut fiscalatul din Cluj când a tratat pe un avocat român așa precum 'l-a tratat, și bine a făcut și judecătorul, care a suferit asemenea discuțiuni într'un proces civil, atunci nu ne mai sbuciumăm nici noi: să se „inmagazineze“ și asta alături cu celelalte.

Un singur lucru ne mai preocupă:

să stăruim ca Românii ei înșiși să nu facă

nici odată așa.

umplu de parfum și strălucire. Apoi se ridică, își cuprinse între mâni talia sveltă, ridând se întoarse singură într'un vals îmbătător, se opri înaintea oglinzii, și încântată oare-cum însași de frumseța sa, îmbătă de abureala sângelui seu, își lăsă capul îndrăgă, își zimbă, se îndoi, și se întinse, ca și un scolar leșez, înainte de a se prinde de lecțiunile sale. M'am uitat lung la dînsa, și ochii mei se aprinseră în orbitele lor umede. Apoi m'am ridicat, tremurând m'am apropiat de dînsa, 'i-am sărutat degetele albe, 'i-am ăis „la revedere“, și am eșit. Pe afară era un timp de toamnă, cărările erau presărate de frunze galbene, și vîzduhul răsuna de croncănitul cioarelor.

'Mi-am șters lacrimile, 'mi-am făcut cruce și am plecat.

Am umblat prin lume departe, am făcut calea, pe care soarele o face pe fiecare zi odată, prin regiuni depărtate, printre popoare străine; aveam unmai un dor, o speranță: gândul ei, Miranda. Când pe mijlocul mării se ridicau vijeliile turbate, și vaporul uriez, ca o minge ușoară, aer acuză ridicat pe creștetul valurilor, sus în aer, acuză svărlit cu vehemență în prăpăstiile acestor munți de apă, eu atunci cădeam în ghenunchi, îmi încheștam mâinile, îmi acopieram ochii și vedeam înaintea mea pe Miranda, frumoasă, zimbătoare, cum mă iubesc, se gândește la mine și mă doare.

Apoi, când treceam pe uscat, palid, gânditor, când admiram măreția naturii, mintea mea

fugia departe, la țeara mea cu munții ei măiestoși, la copila brunetă, cu obrazul curat și cu pașii ușori, la Miranda. De ar fi acum lângă mine, — socotiam eu, — să-și povestesc despre fenomenele luminii boreale, despre fata morgana; să se pătrundă însași de simțământul sublim, ce-l inspiră cataractul Niagarei, cu șgomotul seu puternic, cu norii sei de stropi și de aburi; să-și arăt cerul de pe vârful Himalayei, să-și povestesc istorii dintr'o miie și una de nopți, să-și spun despre Budha și despre baiaderile frumoase, despre Mahomed și odalisce amoroase. 'Mi-le însemnam toate aceste în mîntea mea, spre a 'i-le spune odată ei, a o desfăta și a o legăna.

Un an și nouă zile trecuseră și eu ear' pășiam preste pragul casei sale.

Un lacheu în livrea galonată cu argint, îmi eș înaintea, 'mi-se plecă, zimbă, și cu impertinența servitorilor bine nutriți îmi spuse, că d-șoara Miranda nu primesce pe nimeni astăzi.

— Ce scii tu? — îl împinsei în lături, și intrăi înlăuntrul.

Miranda era întinsă pe o sofă bogată, și ochii ei negri, de jumătate închiși, se perdeau visând prin odaie; trupul ei alb, opulent, era îmbrăcat într'o haină fină, moale, ca fumul de transparentă. Mai frumoasă decât cum o lăsașem, obrazul ei era mai palid, mai blând; a suferit mult în absența mea, m'a dorit mult — socotiam eu, — și mă apropiai de dînsa. Pe cap purta o diademă de petri scumpe, ear' bra-

Convenția comercială cu România.

Despre conferența ținută în Viena în 5 l. c. n. „Budapest. Korr.“ raportează: „Conferența n'a avut rezultat, deoarece-ce comisarii români nu numai în privința convenției veterinare tot mai susțin încă propozițiuni neacceptabile, ci afară de aceasta mai exclud dela favorisarea cea mai mare nisce articole foarte importante pentru exportul Austriei și Ungariei.“ (Veți servic. teleg. al „Tribunei“.)

Correspondență din Viena.

Viena, 5 Aprilie n. 1887.

Un deputat ceh, Dr. Gregr, numesc dualismul o crimă, în „Herrenhaus“ contele Leo Thun ține o filipică contra dualismului, foile maghiare din Budapesta numesc regimul lui Taaffe un regim slav, studenții maghiari și partisanii lui Kossuth, care se află la spatele lor, demonstrează pentru o armată ungurească specială, „Tribuna“ declară, că numai stindardul negru-galben e în stare să unească toate popoarele și să apere pe cel slab contra celui forte — și în mijlocul acestei lupte de antitesa apare decorarea ministrului-prezident cislaitan, a contelui Taaffe cu Marea-Cruce a sftlui Stefan, ca o manifestațiune a voinței suverane celei mai înalte și celei mai competente.

Din nou Monarchul face în mod solemn cunoscut, într'un moment important, într'un moment, în care se caută după o ață de Ariadne în labirintul opiniunilor celor mai contradicătoare, că principiile politice reprezentate de contele Taaffe se bucură de consimțământul cel mai cumplit.

Cestiunea deci ni se impune dela sineși: ce reprezintă contele Taaffe și ce vrea? Foile din Budapesta, care numesc regimul contelui Taaffe un regim slav, au de o potrivă nedrept, ca și cei care ar voi să-l numească poate un adversar al dualismului, sau un inamic al Maghiarilor în sensul comun al cuvântului. Pe câtă vreme dualismul a dus la o mulțămire a elementului maghiar și la o constituire, stabilire de relațiuni regulate constituționale în Ungaria, apoi pe atîta timp nu poate fi nici un bărbat de stat austriac, și nici un patriot austriac un adversar din principiu al dualismului. Dară însă ca dualismul să fie așa practicat, încât să aducă prejudicii intereselor comune ale imperului și drepturilor celorlalte naționalități, aceasta nici conform cu dreptul, nici absolut necesar nu e.

Praxa dualismului nu trebuie deci de loc să fie astfel, încât să periclitaze

țele ei pline, albe, cum e cazul cel proaspăt, erau împodobite cu brățare de aur.

Ea își ridică capul și se uită lung și cu ochi uimiți la mine.

— Nu mă cunoști, Mirando?

— Nu. Nu-mi aduc aminte.

— Eu sunt acela, care te-am iubit.

Ea stăt pe gânduri.

— Ah, sciu, — ăise la un timp, — acela, care 'mi-ai meleștit coastele cu îmbrățișările tale? . . .

— Nici odată, Mirando; — și mă îngroziiu de vorbele ei, — acela, căruia 'i-ai ăis, că în veci nu-l vei uita.

Ea se gândi din nou.

— Acela, care ai ridicat pumnul împotriva mea? . . .

— Pentru toată lumea, Mirando!

— Dar' nu sciu, nu te cunosc. . .

— Acela, care am fugit în lume cu iubirea ta.

— A. . . ha, acela, care m'ai palmuit înainte de a mă părăsi?

— Mirando! În veci nu te-am atins.

— Nu te cunosc; — ăise dînsa cu hotărîre. Își puse apoi mâinile sub cap, se întinse, și trupul ei luă o pozițiune de a fura mințile.

— Mirando, reamintesc-ți, — o rugai eu, — imposibil să fi uitat pe acela, care te iubia atât de mult; pe mine, care ședeam la picioarele tale, îți spuneam povești dragostoase și-ți cântam

Foia „Tribunei“.

Miranda.

— Și te vei gândi la mine? — o întrebai eu.

— Totdeauna, cât sângele va bate în mine.

— Și mă vei iubi?

— În veci te voi iubi.

Era tină, frumoasă ca un ânger, cu glasul dulce, adimenitor. Statura ei era subțire, mlădioasă, obrazul ei cu trăsuri ce se contopiau una într'alta, pelița îi era brună și de o frumseță clasică. O-am iubit mult, e preste puțință de a iubi mai mult. Soarele nu poate fi mai splendid și mai măiestos ca dînsa, și puterea cea mare, care ține lumile la olaltă, era de un fel cu puterea iubirii mele. Stăteam la picioarele ei și mă închinam frumseții ei, mai devot, mai fanatic, decât toate popoarele dimpreună tuturor dumnezeilor la olaltă; mîntea mea se opria înaintea acestui farmec, și întreaga mea ființă se consuma la suflarea ei.

— Spune-mi, Mirando, ce dorești să-ți aduc din țările străine?

— Nimic. Adu-mi iubirea ta, așa cum este ea astăzi, clară, nepătată, și acesta va fi cel mai frumos dar ce-mi vei pute face.

Își scutură apoi ușor capul, în felul unui prunc răsfățat, pîrul ei des și negru se lăsă deodată, ca un torent pe spate în jos, și aerul se

interesele comune ale imperului sau drepturile celorlalte naționalități.

În privința aceasta contele Taaffe a dat un exemplu mare și important, punând capăt hegemoniei naționale a partidului german, și acordând și popoarelor negermane deplina îndreptățire.

Nu poate fi cestiune vre-odată de o luptă contra dualismului sau contra naționalității maghiare, ci pur și simplu numai, ca practica dualismului să fie adusă în armonie cu nevoile monarhiei întregi și cu principiile îndreptățirii naționale.

Cât privește Cislaitania, eforturile contelui Taaffe sunt concentrate asupra punctului, de a rezolva această problemă, și cum vedem, aceasta posedă aprobarea Monarhului.

Dacă această problemă trebuie să fie rezolvată și pentru Ungaria, și dacă dl de Tisza are dispozițiunea să iee soluțiunea aceasta în mână sa, aceasta e o altă cestiune.

Și în Cislaitania s'a creșut o bucată de vreme, că menținerea nescurtată a hegemoniei naționale a Germanilor e o consecvență necesară a sistemului dualist.

Tocmai în aceasta consista meritul capital al contelui Taaffe, că a refutat această eroare și că a adus proba, că și în cadrul dualismului poate cineva să satisfacă interesele imperului comun și principiile îndreptățirii naționale.

Lecțiunile, care rees din aceasta, sunt clare pentru fiecare om politic.

Dacă dl de Tisza ar avé voința și dispoziția să iee tot aceeași cale, pe care pășese contele Taaffe, apoi ar pute să fie convins, că nu va ridica displacea Coroanei.

Contele Taaffe se află în fericita pozițiune, că nu dăduresce poziția sa nici unei influențe de partid și că nu e constrâns să fie instrumentul orb al unui partid.

În această fericită stare nu se află dl de Tisza și dacă ar voi să părăsească căile programei de partid, apoi partidul s'ar întoarce dela dînsul.

De sigur nu a fost lucru ușor, a fi un Taaffe cislaitan, — dar' poate ar fi și mai greu, a deveni un Taaffe unguresc.

Pentru aceasta și sarcina ar fi în Ungaria poate încă mai recunoscătoare decât în Cislaitania.

Revistă politică

Sibiu, 26 Martie st. v

Negociările convenționale între Austro-Ungaria și România decurg acum în toată serioșitatea. Alaltăieri avea să se țină o conferință confidențială a reprezentanților austro-ungari și români; dorind însă ambe părțile o amânare, aceea s'a fost abdis, și s'a fost fixat pe ziua de ieri. Dar' în aceeași zi la ameași avură reprezentanții austro-ungari, și anume cei doi miniștri de comerț, șeful de secțiune Szógheny și consilierul aulic Glanz precum și referenții ambelor ministerii comerciale o consultare, spre a stabili procedura mai departe. După informațiunile diarului „Neue Freue Presse“ conferențele de până acum cu delegații români au decurs în următorul mod:

Înainte de toate delegații români cerură să-și poată expune punctul lor de plecare principal.

doine de amor, sărutam haina ta și urmele pașilor tei. Mirando?

— Acum știu, știu, știu. Oh, băiatul bun, tu ești acela? Și nu ai murit încă, acum ești sănătos? Erai cam bolnav, nu știu cum se dă, nu erai tocmă la loc, erai palid, suspinași tot într'una și dăceai. Că sufletul geme în tine, și inima te doare. Sărmanul băiat, tu ești acela?

— Eu sunt acela, care te iubesc.

Ea se ridică și se apropia de mine, îmi atinse părul și fruntea, privi în obrazul meu și îmi zîmbi; eară eu eram de nou fericit, simțiam suflarea ei de farmec, atmosfera ei de deliciu, aușiam glasul ei și puteam admira frumseța ideală a trupului ei. 'I-am dat florile, ce le adusesem pe seama ei: lotas de pe Ganges, narcisse de pe Mississippi și „Edelweiss“ de pe Alpi; 'i-am împodobit cu ele capul și bustul, 'i-am sărutat degetele fine și părul undulos.

M'am lăsat la picioarele ei și 'i-am spus povești și pășanii de prin lumea largă, 'i-am cântat o doină de iubire, pe care am fost învățat-o în Andalusia, dela un tinăr hidalgo, care o cânta într-o seară cu lună sub balconul frumoasei sale carmene. Accentele acestei doine erau jalnice și pline de durere; Miranda o asculta cu plăcere, își lăsa capul pe cot, și până-ce eu îi cântam, pătuns de suferință și de iubire, mintea ei sbura în depărtare, ea se gândia la îmbrățișările pătimase, la sângele ferbinte — ale altora.

V. Nora.

În prima linie făcură obiecțiuni la convenția veterinară ce s'a fost propus și-și motivară contraproiectul lor. Cuprinsul acestuia e de astfel, că de o parte acceptarea lui ar trebui să aibă drept urmare o modificare a legilor veterinare austriace, de altă parte ar trebui să se facă pentru vitele românesce favoruri, pe care nu le au nici chiar vitele indigene. Din parte austriacă deci li s'a explicat numai decât delegaților români, că acestor dorințe nu se poate satisface, nu numai pentru-că acele condiționează o modificare a legilor veterinare existente, ci și pentru-că vitele străine nu pot fi tractate mai favorabil decât vitele indigene. Se poate că Românii vor trebui să fie impresionați de aceste obiecțiuni, și cu toate că ei încă nu 'și-au retras formal respectivele propozițiuni, greutatea ce au existat până acum în acest punct se pot privi de înălțurate. După discutarea convenției veterinare veni rîndul la cestiunea tarifelor. Reprezentanții României cetiră un lung șir de articole, cu privire la care ei nu vor să se lege, precum și o listă de mărfuri, cu privire la care sînt aplecați a face concesii; mărimea taxelor vamale, care au să se stabileze pentru aceste mărfuri, încă nu s'a expus de către delegații români.

Punctul de plecare al reprezentanților austro-ungari e clar. Dacă Românii li se acorda o convențiune veterinară cu ușurări extinse; dacă mai departe, ceea-ce Românii le este cunoscut deja din negocierile de mai nainte, ne arăăm inclinați, a acorda pentru vitele și cerealele lor cele mai mici taxe de import prin convenție, ear' nu ca până acum, prin acte adiționale, — Austro-Ungaria trebuie să ceară atunci pentru articolele ei principale acele vămuri, care corespund intereselor sale de export. Dela poziția ce vor lua-o Românii față cu aceste articole, va atîrna, dacă se va efectui sau nu convenția.

Convorbirile confidențiale se vor continua încă și în săptămîna viitoare și acestora va urma poate și o conferință oficială, în care se vor constata rezultatele câștigate. Dealtmintrea acele puncte, cu privire la care s'a câștigat vre-un rezultat, s'au formulat deja în scris.

Scirile ce sosesc din Petersburg continuă a asigura, că dl de Giers va rămîne în oficiu și nu va fi schimbat nici prin contele Șuvaloff nici prin principele Lobanoff. Dacă dl de Giers nici nu va fi mulțumit cu „dojeană“ ce s'a dat lui Katkoff, el va trebui să rămînă, și acesta e un tribut ce trebuie să se dea necesității politice și în special scutirii bunelor relațiuni cu Germania.

În zilele din urmă s'a fost vorbit mult în presa din străinătate despre negocieri pentru încheierea unei confederațiuni balcanice. S'a fost raportat mai ales, că s'a făcut deja începutul prin încheierea unei convenții militare între Sârbia și Bulgaria, și că România se va alătura în curînd acestei alianțe. Mai departe s'a fost împărțit și aceea, că principele de Bismarck și contele Kalnoky ar cunoasce apriori aspirațiunile ce se leagă de această confederație și le-ar aproba și promova.

„Pester Lloyd“ află din isvor bun, că toate aceste sciri, într-o cătău în vedere lucrurire trecute și lucruri ce se vor petrece în viitor, se întemeiază pe nise simple combinațiuni și n'au nici o basă faptică.

Din punct de vedere austro-ungar — dăce guvernamentalul — n'am avé cuvinte, de a pune vre-o pedecă unei confederațiuni balcanice. Programul politicii noastre orientale, care, lăpădându-se de toate poftele de cucerire și mărire, îndrumă pe monarhia noastră a promova cu toată influența ei desvoltarea independentă a statelor balcanice, precum se prevede, nu se va pute altera prin o puternică alianță defensivă și ofensivă a acestor state balcanice. Dar' chiar acei politici ai statelor balcanice, care cu vre-o cățiva ani înainte de asta erau cei mai aprigi promotori ai ideii unei alianțe balcanice și care se încercau să facă în tot chipul propagandă pentru aceea, sînt astăzi cei mai mari adversari ai aceleia.

Bulgarii se pregătesc pentru sîrbarea zilei născerii a prințului Alexandru de Battenberg. Un comitet ce s'a constituit nu de mult în Sofia în scopul scutirii independenței naționale a recomandat tuturor celorlalte comitete, să se folosească de prilegiul sîrbării acestei zile, spre a proclama Bulgaria de independentă și de regat. Guvernul însă — după o scire ce o primesce din Sofia „Agence Havas“ — a făcut cunoscut

comitetelor respective, că astfel de pași la nici o întîmplare nu se țin de competența lor, că cestiuni politice de felul acesta sînt rezervate pentru corporațiunile de stat existente și că comitetele ar trebui să se lase de asemenea manifestări.

Cu toate aceste poporul va sîrba ziua născerii fostului seu principe.

Programul național săsesc.

II.

Fată cu cele dintău hotărîri ale dietei ungare și ale guvernului ungar, pentru Sași exista numai o atitudine: a se pune pe punctul de plecare al dreptului. Și aceasta a și făcut-o poporul nostru. Dar' în acel moment, când trebuia să înceapă această luptă pentru dreptul seu — se ivi în mijlocul lui o scisiune nesalutară. Adecă nu în mijlocul lui, al poporului. Poporul, marea mulțime a aceuia, cetățeanul și țeranul stătea încă cam departe de aceste cestiuni politice. Era vorba de conducători și de aceia, care voiau să fie conducători, și aici, e adevărat, se putea observa o scisiune. Acea minoritate din dieta clujeană, care așteptase dela dieta din Pesta salutea noastră, nu avuse curagiul, de a purta o luptă cinstită și deschisă pentru drept și a renunțat la acesta în momentul când sosise timpul de a duce în îndeplinire ceea-ce ținea și ea de lipsă pentru existența poporului săsesc. „Numai să nu ne opunem“, „se tăcem și se ne acomodăm“, aceasta era parola ei; „apoi va fi mai bine“. Și aci se începea apoi prefacerea sinămagirii acelei minorități în neomenie. Sentimentul supărării personale și a nebagării în seamă, dureri locale, neresponsabila recunoștință a întregului trecut și multe alte pot fi de ajuns, spre a explica începuturile așa numiților „Sași juni“ („Jungsachsen“); atitudinea de mai tîrziu a conducătorilor lor e neexplicabilă, dacă nu e a se privi de o neomenie conșcie. Pentru-că ei, care în dieta clujeană priviau anumite drepturi nealinabile ale poporului nostru drept condiția fundamentală a existenței aceuia, nu puteau să creadă mai tîrziu cu vre-o cățiva ani, că nimicirea acelor drepturi ar fi o și mai adîncă condiție fundamentală a acestei existențe.

De ce mai atingem această rană cicatrizată? Ântău spre a aduce aminte, ce miserie a adus această împărțiere în poporul nostru; e bine ca să nu o uităm în fața adimenirilor, care mai răsună încă și ađi din când în când, și apoi spre a arăta, că acei bărbați, care avuseră tristul curagiul, de a aproba cei dintău pași arbitrar ai guvernului, sînt de vină pentru toate câte au urmat după aceea. Ar fi o îndrăsneală a afirma, că cele următoare nu se întîmplau, dacă Sașii rămăneau nedespărțiți pe același punct de plecare; dar' pașii de mai tîrziu ai guvernului ar fi fost cel puțin mai grei, apărarea lor mai puțin ușoară.

Dacă deci a contribuit ceva la întorcerea sorții noastre înspre rău, toată vina cade asupra acelor, care prin cedare ușurată calea spre mai departe violări de drepturi, ear' nu asupra acelor, care apărară dreptul.

Atitudinea noastră ni s'a impus prin cel dintău tractament: la noi nu se tracta de dualism, — când acela devenise un lucru hotărît, noi 'l-am recunoscut fără nici o rezistență, — ci de uniunea Ardealului cu Ungaria, de validitatea ființei săsesci și maghiare.

Noua monarhie s'a născut din lupta contrastelor naționale și din biruința Maghiarilor în acea luptă. Nu e deci mirare, că învingătorii căutau a-și întări naționalitatea lor, dar' e un lucru tot atât de sine înțeles, că reprezentanții națiunii săsesci voiau să-și asigureze existența propriului lor popor. Acest lucru din urmă era posibil, dacă s'ar fi dat dreptul de libera dispoziție și libera administrare pentru toate afacerile interne ale comunelor, dacă fundul regiu ar fi format o unitate municipală, dacă autonomia se păstra în biserică și în școală, dacă comunicarea oficială publică în limba germană s'ar fi mîntuit. Aceste pretențiuni atunci se înțelegeau de sine întru atîta, că nici un om cu mintea sănătoasă nu putea să se lovească de ele.

Dar' se lovî de ele curentul ce domnia între concetățenii nostri maghiari!

Articolul de lege 43 din 1868 (Legea despre uniune) a luat Sașilor dreptul alegerii de comes, „măna liberă“ s'a lungit, articolul 44 întinse octoarea limbei maghiare și asupra cerurilor săsesci, art. 54. desființă curtea supremă (săsească) din Sibiu (în contra propunerii guvernului), „măna liberă“ încorporează comunele românesce ale cercurilor Tălmăcel și Seliște la cercul Sibiului, cercul Branului îl încorporează la districtul Brasovului, spre a altera caracterul național german al acestora și spre a face acelor comune parte la averea „săsească“. Legea de-

spre naționalități limită drepturile limbilor nemaghiare într'un mod, care stătea într'un contrast hotărît cu promisiunile dietei unguresce dela 1861; intervenirea lui Rannicher pentru egala îndreptățire națională rămase neobservată.

În toate câte le privim noi de lipsă pentru viața noastră națională, puternicii urmărau tocmai contrarul; era cu puțință să nu credem, că se intenționează nimicirea noastră națională? Credința în dreptatea puternicilor era adînc mișcată; pe cît ar fi fost de ușor a căștiga pe Sași pentru noua ordine de lucruri, pe atît de greu era acum a înăduși neîncrederea odată stîrnită. Ce e drept, aceste lovituri avuseră pentru Sași și un bine: o limpede observată și o crescîndă unire a spiritelor. Aceia, care separați de cîntă poporul săsesc voiau să joace partid pe contul întregului și spre gloria persoanei lor, nu puteau fi mai mult priviți drept Sași, ei nu mai aparțineau poporului.

În anul 1869 avea poporul săsesc în nouele împregiurări pentru ântăia oară „să aleagă“ pentru dieta ungurescă. E aproape de ne creșut, în ce liniște găsise această cestiune națiunea. Cu toate cele câte s'au fost întîmplat, „Wochenblatt“-ul avusese să se folosească de un limbajiu aspru despre „lenea de cugetare și despre somnolența noastră“, o aieptare cum se cade nu se ivi în stratele largi ale poporului. Poporul era încă de acea părere veche, că destoinicia privată personală e de ajuns pentru un post de deputat; în aceasta zăcea sentimentul, căruî bîtrăul poet grecesc îi dă expresiune prin frumoasele cuvinte: „Bărbatul e garanța jurămîntului, ear' un jurămîntul garanța bărbatului“. Cu toate aceste fu de lipsă a traduce cu timpul în cuvinte, ceea-ce avea mai tîrziu să fie așa dîcînd program politic, drapelul pentru adunarea spiritelor în campania electorală și pentru atitudinea politică din viitor. Avea să se decidă, „dacă se înmulțesc oamenii, care merg totdeauna după-cum suflă vîntul sau aceia, care merg pe calea oabli și în contra direcțiunii vîntului, cîntă vreme li se pare a fi calea cea adevărată; dacă se va cresce numărul acelor, care cu o umilită slugărnicie se tîrăie înaintea puterii biruitoare, sau numărul acelor, care cu o trufie bărbătească și un nobil simțemînt pentru libertate își ridică fruntea.“ Pentru ântăia dată, de donăzeci de ani — e aproape de necreșut — se ținî în Sibiu o adunare de alegători, în celealte părți ale fundului regiu se urmă exemplul și așa se începî cu încetul și pe această cale educarea politică a poporului. În curînd se făcî lumină, pe care parte anume formau motorul acțiunii adevărat și dreptul și pe care parte numai frasa și patima personală și și alte motive și mai triste. Și palidele adevăruri de jumătate despre înălțimea cetățenimii lumesci față cu „limitatul punct de plecare“ al conștiinței naționale nu puteau să reziste îndelungat unei lupte naționale așa cum isbucnise ea aici. Înainte de toate se recunosea tot mai în general, că poporul nostru n'a stricat nimic mai mult, ca și aceea, că de atâtea-ori a lăsat puterii momentane să înfrizeze asupra destinului sale și apoi rămase în neactivitate atunci, când cooperarea sa putea să fie vrednică de un preț oare-care. Schimbarea ce se făcea în sufletul poporului aparține celor mai interesante fenomene ale desvoltării noastre mai recente. Dacă ici-cole, la cel dintău asalt al adversarilor erau oamenii în propria tabără atât de „neiartat de gogomani“, de a jertfi pe acei petrite fundamentale ale existenței pentru apărarea concordiei, în care până acum se dedaseră a afla puterea națiunii, — atunci resentimentul înăscut caracterului german împotriva minciunii lasă în curînd a se recunoasce, că aici nu e vorba de mai puțin decît de aceea: dacă un popor ce stă cu onoare în istorie poate să existe în puterea sa morală sau are să se nimicească prin minciună, de dragul mîinei singuraticilor.

Acolo, unde puținii amici se luptă pentru aceleași scopuri, e de ajuns puternica convingere a acelor, între ei nu sînt de lipsă paragrafi și vorbe scrise. Altcum stă lucrul, când în viața politică se luptă partidurile una cu cealaltă, unde fiecare, nu numai pentru sine, ci mai mult pentru adversar, are trebuință de o formulare a țintelor sale.

Și pentru poporul nostru era trebuință; Gustav Kapp rostî cuvîntul hotărîtor; „punctele sale de program pentru atitudinea deputaților săsesci la viitoarea dietă“, care fură mai ântău publicate fără signatură în Martie 1869, formau baza unei schimbări de idei pline de succese.

O aculare gravă.

„Ellenzék“, organul din Cluj al aderenților lui Kossuth, vorbind despre atitudinea Românilor din Ardeal față cu campania electorală, dăce următoarele:

„Românii nu vor lua în mod oficial parte la alegeri ori mai bine: vor hotărî ear' în Sibiu

pasivitatea. Adunarea privitoare la aceasta o vor fi înaintea de alegeri; se vor rosti discursuri pentru și contra și apoi va rezulta o majoritate enormă pentru pasivitate, fiindcă așa e obiceiul în Ardeal cam de pe la 1870 încoace. — Apoi? — Apoi domnii mari ai Românilor, care iau parte la adunarea din Sibiu și stăruie ca „națiunea” să se declare pentru pasivitate, es în viața practică, în cercul lor, încep lăcomia și scot tabla, pe care anunță: sunt de vânzare cu atâți și atâți alegători români. Apoi se vând ei înșiși împreună cu poporul lor, așa cum pot, nu în mod oficial și autentic, ci în taină; în aparență voința națională se afirmă, dar mai întră ceva și în buzunări. Asta e totdeauna voința poporului român și pasivitatea. Această lucrare le convine și bărbăților, ce conduc astăzi cauza română: dacă aceasta este o lucrare onorabilă ori una neonorabilă, lăsam să judece D-nii Ratiu, Macellariu, Coroianu, Slavici și Murășanu; am ales doi din generațiunea nouă din cauza, ca să nu se simtă atinși nici unii, nici alții, că nu i-am fi respectat din destul. Așa a fost până acum și așa are să fie și de aici înainte. „Națiunea” va fi pasivistă în sensul hotărârii comitetului din Sibiu, însă pasivitatea le va aduce membrilor singuratici, în taină, mulți bani.

Correspondență particulară a „Tribunei”.

Munții-Apuseni, Aprilie 1887.

Numai din depărtare privind, și pe baza unor informațiuni neexacte, a putut scria „un fiu al munților” în Nr. 64 al „Tribunei”, starea lucrurilor românești din Munții-Apuseni.

Tinutul corespondent făcea un serviciu cu mult mai bun ținutului nostru în general, subiecților ce i-le-a ales în particular, dacă în materia ce o discută, de altminterie cu un zel laudabil, își lua informațiunile indispensabil necesare, imediat în fața locului prin ajutorul factorilor competenți.

Aceste premise, trebuie să contestăm cu toată tăria cuvântului, că „spiritul de partid” s'ar fi încuibat între Români din Abrud și giur. Acest „spirit de partid”, laudă Domnului, până acum nu s'a ivit nici într-una din afacerile noastre naționale.

În cele politice, ca în cele culturale și economice, Români de aci au fost și sunt încă astăzi deplin solidari.

Dacă tinutul corespondent ar fi luat parte la ședințele clubului național, în adunările generale ale subdespărțământului Asociațiunii, ale casinei române și ale reuniunii femeilor române, s'ar fi convins din propria-i intuițiune, că toți cei chemați și cei aleși au fost conduși de unul și același simțământ și toți au ales unele și aceleași mijloace pentru atingerea scopului.

Nu „spiritul de partid” și nu „discordia” a nimicit în 1881 majoritatea Românilor din comitetul administrativ al fondului pisetilor, ci a nimicit-o Tisza Kálmán prin separarea arbitrară a apartenenței Corna de opidul Abrud, făcând din unul două cercuri electorale — în contra protestului nostru. — Nu „spiritul de partid” și nu „discordia” a trântit pe Români la proximele alegeri, ci de o parte statutele modificate în defavorul Românilor, ear' de altă parte „kultur-egy-let”-istii cu ajutorul comerciantului Dionisiu Balossu, care a votat contra Românilor, și a avocatului Iosif Crișian, care cu două voturi s'a abținut dela votare, și așa Români, deși bine disciplinați, au căzut cu 58 contra 59 votari. De aci dar' nu se poate deduce „spiritul de partid”; pentru-că asemenea excepțiuni nu sunt rari astăzi apoi „exceptio confirmat regulam.” Acești doi domni nu fac și nu pot face un partid, ci sunt simplamente considerați de desertori și tractați în consecuențe.

Pe dl Filip nu pretinsul rival, dl Crișian, ci „kultur-egy-let”-istii și aderenții lor s'au încercat a-l trânti; numai s'au încercat, însă până acum nu le-a succedat, — probabil, că le va succede, și aci are drept „un fiu al munților”, că numai în lipsa unui „tertius” îi va urma pretinsul rival, — de sine se înțelege, că numai până când Românilor le va succeda a-și recuceri pozițiunea perdută, eventualmente până când „kultur-egy-let”-istii vor afla unul mai neaș, ca pretinsul rival.

Dacă tinutul corespondent ar fi asistat la toate consultările ținute de fondatorii cassei de economii „Auraria”, credem, că astăzi nu ar mai pleda pre lungă acțiunile de 50 fl., ci ar fi primit chiar și domnia-sa propunerea de a se emite acțiuni de 100 fl. v. a. Credem, că ne va concede, că între inițiatori se vor fi aflat și bărbăți de aceia, care sunt în cânta inițiați în afaceri de bancă și financiare; ne va concede poate și aceea, că inițiatorii cunosc din fond și impregiurările ocale; că înainte de a aduce concludul, ce l-au

adus, vor fi desbătut și cestiunea necesității de a se plasa acțiunile în mâni sigure. Apoi fie sigur „fiul munților”, că scopul principal al „oamenilor grei” n'a fost „punerea în circulație a capitalului lor ca . . .”, ci în prima linie eliberarea țeranilor speculanți pe bucate și vite, din ghiarele nemiloșilor „cămătari”, și emanciparea clasei de mijloc și a lucrătorilor de mine de sub influența străinilor.

Din motive de oportunitate s'a redus și capitalul de acțiuni dela 50 la 30 mii. — Aceste motive le-ar fi audiat și probabilmente acceptat și „fiul munților”, dacă ar fi asistat la scărmenarea cestiunii. — Acele motive nu le-am putut și nu le putem publica bătând doba din Abrud până în Cerebul; fie-i de ajuns junelui din munți a-și aceea ce au știut inițiatorii și acționarii, că un Român de frunte din Abrud lucră în ruptul capului la statutele unui al doilea institut de credit, inițiat de „kultur-egy-let”-isti cu scopul de a paraliza operațiunile „Aurariei”.

Nu mai puțin neexacte sunt informațiunile „fiului din munți” privitoare la scoala de fete din Abrud și giur. — Domnia-sa, precum vedem, nu este în curent nici cu capitalul, nici cu venitele reuniunii, și nu cunoaște nici programul deschiderii școlii, precum nici bugetul staverit spre acest scop.

Nouă ne place a crede, că „fiul munților” încă ar fi votat, și încă tocmai așa de entusiasm ca și membrele reuniunii deschiderea școlii în timpul cel mai apropiat. — Nu i-a bătut la ochi junelui corespondent, cum „fetele de Moti” în Câmpeni și Abrud îl salutau per „eskolom a kezedi”. La o atare stare de lucruri s'a mai putut amfina deschiderea școlii?

Servească-i spre liniștire „fiului munților”, că deschiderea acestei școli s'a decis în vederea nu numai a neatacării capitalului reuniunii, ci chiar a creșterii aceluia. Apoi deși se va deschide numai cu o învățătoare, pre lungă aceea se vor mai afla poate puteri didactice, și între aceste poate chiar și „fiul munților”, care la început îi vor da mână de ajutor gratuit 2—3 oare pe săptămână.

Tot începutul e greu.

Asupra abstractului cuvânt „Concordia” Români din Abrud și Bucium au eugetat încă atunci, când „fiul munților” învăța A. B. C., adică, când s'a deschis „Concordia” în 1876. Încât această „Concordie” a adus fructe Românilor din acest ținut, cât de bine au fost conduși oamenii cu dare de mână de aci, și cât au jertfit sau au putut jertfi spre scopuri naționale — se va ști mai târziu. De astădată să știe „fiul munților”, că alții, și nu noi Români am cădat „pradă Țiganilor”. Cei căduți pradă acestor ființe negre nu înaintază materialicește. Lucrul în mine este foarte greu și obositor, și tocmai pentru aceea, când acest lucru este încoronat cu „benedicție”, o mică distracție în apropierea Țiganilor este justificată și la noi ca și în celelalte localități muntene. În această privință putea fi „fiul munților” ceva mai indulgent.

Din cele expuse „fiul munților” ar pute vedea, că „spiritul de partid” și discordia până acum n'au putut sparge murul solidarității și al concordiei Românilor din Munții-Apuseni, și că nu sântem așa de „nedisciplinați”, precum ne vede domnia-sa prin prisma excesului de zel.

Înainte de a încheia, mulțumindu-i „fiului munților” pentru consiliile ce ni le dă, să ne dea voie și nouă a-i da bătrânescul sfat, să nu-și pregete din când în când a se mai întoarce și între noi, cărora d-sa ne dă clasificățiunea, că „n'am fi de desconsiderat” și fie sigur, că atingerea cu noi îl va pune în pozițiune de a-și validita mai bine și cu un mai mare succes apțiitudinile pe terenul publicisticii interne și externe, în cari până acum noi cei de „nedesconsiderat” am aflat unele lacune.

Cercetând mai adese-ori junele corespondent casina română din Abrud, și făcând un studiu comparativ între elementele constitutive ale aceleia și ale altor casine române, ce poate le va fi cunoscând, își poate face o idee clară cum vine, că „dulapul spațios” este încă gol?

F. G. D.

Cronică.

Maiestatea Sa Împărăteasa Regina la băile Herculane. În 4 Aprilie n. Maiestatea Sa a sosit la băile Herculane. Din Orșova a călătorit Maiestatea Sa cu trăsură, fiind însoțită de consilierul ministerial Jekelfalussy, de fösolgarul Paulovics și de primarul Orșovei. La băile Herculane Maiestatea Sa a fost primită de consilierul ministerial Fehér, inspectorul Porcia, ardeșagul general Tatarczy. Dr. Titsek și consilierul aulic Lindner. Împărăteasa Regina a întreprins imediat după sosire o preumblare în munți.

O carte despre educația principelui de coroană. Episcopul Hiacint Rónay a scris un op voluminos despre conlucrarea sa la edu-

cația Moștenitorului de tron Rudolf și a Archiducesei Maria Valeria. Raportează mai pe larg în acest op despre instrucțiunea principelui de coroană în istoria constituției și în retorică, și împărțesece unele lucrări scripturistice de ale principelui de coroană. Din opul acesta autorul a lăsat să se tipărească 10 exemplare, din care unul a primit Maiestatea Sa Monarchul, unul principele de coroană Rudolf, ear' celelalte le păstrează până la o ulterioară dispozițiune a Maiestății Sale.

Concert pe fluier. Dl Iacob Nagy și-a ținut Marți seara concertul anunțat. A fost puțin public de față, cu toate că dl Nagy, care într-adevăr e maestru pe fluier, ar fi meritat o spriginire mai călduroasă din partea publicului. Între piesele cântate, mai mult a plăcut: „Un cioban din valea Hațegului”, o compoziție de melodii din popor culese și alcătuite de însuși concertantul, fiind executată cu mult zel și cunoștință artistică. Și celelalte piese ale programului au fost bine primite din partea publicului.

Înfrățirea între Poloni și Maghiari. Sub acest titlu cetim în „Neue Freie Presse” următoarele: „Deschiderea liniei ferate Munkács-Stry a fost sârbată în 4 Aprilie prin un bauchet la Stry, cu care privilegiu s'a proclamat în toate: „Înfrățirea între Poloni și Maghiari.” „Te pare omului lucru cam curios, când cetesce aceste toasturi, care ni le comunică telegraful. Nu au fost numai deputați poloni aceia, cari sârbătoriau noua alianță politică maghiară-polonă, ci chiar și înalți funcționari de ai guvernului ces. reg. Noi gândiam, că banii ce monarhia i'a dat pentru linia căii ferate Munkács-Stry, i'a dat creștând că crează o nouă linie strategică, acum însă auzim, că această linie însemnează o înfrățire a Poloniei cu Ungaria. Constituția noastră nu cunoaște decât un singur raport de drept public și acela e între partea austriacă și partea ungară a monarhiei, Galiția însă nu e alta decât o provincie pasivă a părții austriace din monarhie, de o Galiție de sine stătătoare, ce-și sârbbează festivitatea de înfrățire auzim numai acum. Noi Austriacii plătim cheltuielile pentru cea mai nouă cale ferată galițiană, pentru-că ea pare de lipsă pentru scopuri de ale armatei austriace, și acum aflăm, că în prima linie această cale ferată servește spre legătura „terilor fraterne Ungaria și Galiția”. E de tot caracteristic pentru curentul politic dominant, că astfel de cuvinte le auzim nu doar' din gura unui deputat polon, ci ele sunt exprimate de înalți funcționari ai statului austriac.”

Maghiarii și Cehii. „Nemzet” vorbește despre agitațiunea ce Cehii juri au inscenat-o în contra produselor brute de proveniență din Ungaria, fără a fi stîrmit protest din partea Cehilor bethani; apoi urmează: „Pentru a caracteriza agitațiunea aceasta nu trebuie să amintim nimic alta, decât că ei stârnesc a căuta bacteriile de holeră în grâu și făina ungară. Dealtminterie, conducătorii acestei agitațiuni declară franc și verde, că ei de aceea nu vor produsele noastre, pentru-că sunt ungare, ear' dacă s'ar importa astfel de produse din Rusia, ei nu vor avea nimic în contra. Luptei în contra grâului ungar, spiritului ungar și făinei ungare au mai adaus lupta în contra cailor și vitelor cornute ungare. Pentru a scoate la iveală o astfel de idee e de ajuns ca un covrigar, un speculant sau crescător de cai să o sîrmească în o reuniune ori într-o foaie, și îndată Cehii juri o declară de cauză națională și inscenează agitațiuni până la ridicol.”

Un nou pod peste Dunăre. Se serie din Pojon, că în curând se va realiza clădirea unui pod peste Dunăre. Proiectul prezentat orașului din partea M. L. Dunst a fost primit. Financierea proiectului se va îngriji de către banca țerii.

În urma holerei ivită de curând în Esseg și Budapesta ministerul de interne austriac a ordonat autorităților administrative folosirea măsurilor de precauțiune și a prescripțiilor din anul trecut.

Adunarea generală a consiliului de cultură a regatului Boemia, ținută la 3 Aprilie în Praga, a desbătut și asupra importului de cai din Ungaria. Mai mulți vorbitori cehi au vorbit în contra importului de cai din Ungaria. Insuși erarul nu are trebuință de cai de rasă din Boemia și se folosește de cei din Ungaria. Principele Carol Schwarzenberg declară, că consiliul de cultură a țerii nu poate să facă nimic în privința aceasta, de vreme-ce erarul militar nu ține caii din Boemia de apți pentru serviciul de război.

Aniversarea morții lui C. A. Rosetti. La 8/20 Aprilie, împlinindu-se doi ani dela moartea lui C. A. Rosetti, toți cei cari voesc să aducă în acea zi un omagiu memoriei sale, sunt rugați a trimite imediat numele și adresa lor la redacțiunea „Românului”, 10 cal'a Victoriei. Cei din județe sunt rugați a trimite priu scrisoare adesiunea lor. În timpul sârbătorilor Pascilor va apăre un număr excepțional al „Românului”, care va fi în întreg consacrat memoriei fondatorului său și va conține mai multe din scrierile inedite ale lui C. A. Rosetti. În acel număr va fi reproduc un desen al cabinetului de lucru, al lui C. A. Rosetti, făcut după o fotografie luată în ziua morții sale. Persoanele, care vor să primească acest număr suplimentar, sunt rugate a trimite 20 bani, în mărci postale, la administrațiunea „Românului”.

Întoarcerea în țeară a d-lor N. și A. Ciurcu. Diarele din București ne dau știrea, că guvernul român li-a dat și domnilor Ciurcu voia de a se întoarce ear' în țeară. Dl Nicolae Ciurcu, tatăl, s'a și întors și a sosit în București la 23 Martie. Dl Al. Ciurcu însă va mai petrece la Paris, unde continuă experiențele aeronautice ale amicului său Buisson, nenorocitul inventator al motorului aeronautic.

Trecerea la facultatea din București a dlui Dr. V. Babeș. Ni se dă din Budapesta știrea, că dl Dr. Victor Babeș a plecat la București și că d-sa încă în cursul acestui an școlar își va ocupa catedra dela facultatea de medicină din București. Sperăm, că știrea aceasta nu se va desminti, fie chiar și numai în coloanele „Luminătorului”.

Prefectul Mantoff a odihnit noaptea trecută mai bine; o înrăutățire a stării sale nu s'a observat. În urma expunerilor lui au mai fost arestați: dragomanul rusesc Iacobsohn, doctorii Drumeff, un nepot al metropolitului Clement, Wanzoff, apoi Zankoff, un nepot al lui Dragan Zankoff și Cristo Iwanoff. Iwanoff a dis înaintea procurorului, că Mantoff îi este necunoscut, și că el ca persoană nu are nimic în contra lui.

Principele Alexandru de Battenberg s'a interesat pe cale telegrafică de aflarea prefectului Mantoff și a cerut trimiteria de buletinuri zilnice.

Tarevna. O depeșă din Berlin a lui „Pester Lloyd” spune, că în cercurile curții din Petersburg, circulează faime înrăutățitoare despre Tarevna. Se dice, că repetițele atentate asupra soțului ei, mai virtos însă soartea surorii sale a principesei Thyra (Cumberland), fac o tristă impresiune asupra ei, și că dînsa numai cu greu resistă iritațiunilor Țilelor din urmă.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

(De ieri.)

Viena, 6 Aprilie n. Conferința de ieri cu delegații României n'a avut nici un rezultat.

Sofia, 6 Aprilie n. Toate orașele, reuniunile patrioților și ofierii au felicitat pe principele Alexandru cu ocaziunea sârbării Țilei născerii sale.

Guvernul a provocat, spre ocrotirea independenței Bulgariei, pe comitetele de curând înființate, să se abțină în interesul țerii dela manifestațiuni și dela proclamarea independenței și a regatului.

Paris, 6 Aprilie n. Senatul a respins cu 156 contra 98 voturi convenția comercială cu Grecia, cu toate că ministrul de externe, arătând situația Orientului, a pledat foarte călduros pentru convenție.

Londra, 6 Aprilie n. Casa de jos. Gorst declară, că Birma-superioară e cu totul supusă, abstracție făcând de unii capi, ce nu s'au prins încă. Ferguson declară, că negocierile lui Drumond-Wolff cu Poarta se continuă și promit un rezultat favorabil. După aceea a urmat a doua cetire a novejii penale irlandeze. Samuelson propune respingerea proiectului, deoarece-ce acesta primejduiesce ordinea în uniunea irlandeză.

Comisarii englezi pleacă mâne la Petersburg, spre a reîncepe negocierile cu guvernul rusesc în privința regulării definitive a graniței afgane.

New-York, 6 Aprilie n. Anarchistul Most, pus fiind în libertate, a declarat într-o adunare de anarhisti, că va continua războiul în contra proprietății ca și înainte închiderii sale.

(De azi.)

Viena, 7 Aprilie n. Delegații României au făcut — pe temeiul unor instrucțiuni nouă, primite pe cale telegrafică — nisce declarațiuni, ce pot servi drept basă pentru continuarea negocierilor de convenție comercială.

București, 7 Aprilie n. Administrația de război intenționează sporirea cavaleriei cu 8 escadroane și a regimentelor de artilerie cu 8 baterii.

Sofia, 7 Aprilie n. Toți câți au fost arestați pentru mișcările plănuite în Sofia au fost puși în libertate; Caravelloff cu o cauție de 40.000, Nichiforoff cu o cauție de 20.000 franci. Locuințele acestora sunt păzite de gendarmi, spre a împedeca comunicația cu străinii.

Lemberg, 7 Aprilie n. Tîrgul Kut y a ars.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.

Piața din Sibiu, 5 April. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.70 până fl. 6.50, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.50, până fl. 5.30 secara 68 până 72 chilo fl. 3.90 până fl. 4.30, orz 58 până 64 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.40 până fl. 2.80, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.20 până fl. 4.60, melaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 2.10 până fl. 2.60, semēntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 10.— până fl. 11.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 48.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 58.—, sēu brut fl. 22.— până fl. 24.—, luminei sēu d fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 48.—, șăpunul fl. 22.— până fl. 25.—, fēn 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cânepă fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirțul p. 100 L. 29 până 31 cr., carnea de viță chilo 36 cr., carnea de vițel 26 până 40 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec — până — cr., ouē 10 cu 18 până 20 cr.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 22 și 23 Martie 1887.

Vențitorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libre	prețul lei
Cotti	L. Mendl	Porumb	1000	60	6.42 ¹ / ₂
Matei	Peirano	"	1600	5 ¹ / ₂	6.37 ¹ / ₂
"	"	"	4000	59	6.60
"	"	"	1500	61 ¹ / ₄	6.65
L. Cavadia	"	"	1500	60	6.25
Foca	Chrisoveloni	"	3050	58 ¹ / ₂	6.35
Chrisoveloni	Feitler	"	300	60 ¹ / ₂	6.60
Silberstein	L. Mendl	"	2000	60 ¹ / ₂	6.47 ¹ / ₂
Mari	"	"	1500	60 ¹ / ₂	6.47 ¹ / ₂
Sassu	"	"	1600	60 ¹ / ₂	6.47 ¹ / ₂
Davi	Peirano	"	1500	60	6.45
Vechsler	Chrisoveloni	"	2400	61 ¹ / ₄	6.85
Vrioni	G. Mendl	"	1400	59	6.33
Vamvuri	Manari	" v.	2100	59	6.74
Marato	Mila	Grâu	1400	59 ¹ / ₄	12.30
Vasmagidi	Carnavali	"	6080	57 ¹ / ₄	11.40
"	Verona	"	2280	57 ¹ / ₄	11.25
Vamvuri	M. Cohen	"	1000	58 ¹ / ₂	11.80
"	"	"	2500	58 ¹ / ₂	11.80
Politi	Carnavali	"	3300	58	11.50
Vrioni	Verona	Secară	1400	53 ¹ / ₂	6.07 ¹ / ₂
Tetene	Emberico	Orz	10400	41	4.10
Cavadia	Chrisisiano	Ovės	2000	90	8.25

Bursa de București.

Cota oficială dela 4 Aprilie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	95.—	vënd.	95 ¹ / ₂
" Rur. conv. (6%)	"	83 40	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a României	"	940.—	"	950 —
Impr. oraș. București	"	34 —	"	36.—
Act. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	"	81 ³ / ₄	"	82 ¹ / ₄
Schimb 3 luni	"	—	"	—
Societ. const.	"	128 60	"	—
Aur	"	18 —	"	18 ¹ / ₄

Bursa de Budapesta

din 4 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101.50
" " hârtie " 5%	88
Imprumutul căilor ferate ung.	150 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 12
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonuri rurale ung.	104 60
" " cu cl. de sortare	104 60
" " bânățene-timișene	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	104 50
" " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99 —
Imprumut cu premiu ung.	124
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.75
Rentă de hârtie austriacă	80.50
" argint austriacă	81 50
" aur austriacă	112 75
Losurile austr. din 1860	133 50
Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
" " de credit ung.	286 —
" " " austr.	281 —
Argintul	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102 —
Galbeni împărătesci	5 95
Napoleon-d'ori	10 08
Mărci 100 imp. germane	62 55
Londra 10 Livres sterlingi	127 50

Bursa de Viena

din 6 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101 45
" " hârtie " 4%	88 15
" " hârtie " 5%	88 15
Imprumutul căilor ferate ung.	150 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonuri rurale ung.	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " bânățene-timișene	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	104 50
" " croato-slavone	104 50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98 75
Imprumut cu premiu ung.	124
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125 75
Rentă de hârtie austriacă	80.65
" argint austriacă	81 90
Rentă de aur austriacă	112 90
Losuri austr. din 1860	133 50
Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
" " de credit ung.	286.25
" " " austr.	281 10
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5 99
Napoleon-d'ori	10 08
Mărci 100 imp. germane	62 55
Londra 10 Livres sterlingi	127 50

Cursul pieței din Sibiu

din 7 Aprilie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vënd.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.10	"	1.11

LOTERIE.

Tragerea din 6 Aprilie st. n.

Brünn: 10 38 26 1 27.

Provocare.

În sensul hotărârii direcțiunii subserise, dela 27 Februarie st. n., domnii proprietari ai titlurilor provisorie de acțiuni ale institutului de credit și economii „Mureșiana“ de sub Nrii 89, 90, 94, 95, 96, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 144, 145, 157, 158, 389, sânt provocați a solvi restanțele din rata a IV expirată la 1 Septemvrie a. tr. cel mult în timp de 4 săptămâni dela ultima publicare a acestei provocări la cassa institutului subseris la din contră în sensul §-lui 9 din statute își vor perde dreptul de acționar, ear' sumele răspunse până acum vor trece în fondul de rezervă al societății. [437] 2

S.-Reghin, în 31 Martie st. n. 1887.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Mureșiana“.

74 és 57 szám.

[441] 1—1

1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szerdahelyi kir. járásbíróság 465., 424. számú végzése által Hertia Stán és Peligrad Nicolae, Constandin Oprea Bareta ellen 170 és 143 ft. tőke, ennek 1886. évi október hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 38 ft. 97 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végre-

hajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 555 frtra becsült 200 darab juhból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 465., 424. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis a Toporesa község házánál leendő eszközölésére 1887-ik év aprilis hó 19-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előlverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szerdahelytt, 1887-ik évi február hó 10. napján.

Manú Visantiu,
kir. bírósági végrehajtó.

VIAGRA

Impotență.

Ajutor sigur! Cu duș de carbon ces. reg. priv. de genitalii curează ori-și-cine pe deplin **fără urmărire, sigur** și pentru totdeauna, de multe-ori în 2 zile o impotență ce se pare incurabilă, fie cât de învechită, deasemene și poluțiuni pre lungă o cură externă plăcută și neobservată. — Atestate dela profesori distinși și foi medicale speciale, călduroase recomandățiuni dela medici și **mai** de scrisori de mulțumită ale celor radical curați sfătuiesc cu desinteresare ori-cărui pacient să-și procureze numai decât dușul de carbon, care garantează succese durabile. Complet cu îndrumare de folosință și opinie medicală **fl. 5.50.**

Se trimite direct cu posta.

Cuprinsul și trimițătorul nu se pot cunoaște.

Deposît de duș de carbon ces. reg. privil.
Dr. Carol Altmann,
Institut de ordinațiune pentru morburî secrete,
Viena, VII., Mariahilferstrasse Nr. 80.
[410] 12—30

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

În Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[432] 2

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a lunei în numeri câte de 1¹/₂—2¹/₂ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, romanuri, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestuini literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¹/₄—3¹/₄ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântăna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilufu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincăi. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și aprețată de Dr. Grigoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școalelor noastre în mēsură în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprijinirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sănteii Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACȚIILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele acelorora cu trei luni înainte de scadența lor.